

Bedrijven die Beter Leven grondstoffen/producten be- of verwerken (inclusief uitsnijden, verpakken, etc.) en deze met het Beter Leven keurmerk willen leveren dienen hiervoor te worden goedgekeurd door de Stichting Beter Leven keurmerk.

Voor aanvang van Beter Leven productie dienen de Beter Leven werkinstructies en Beter Leven producten te zijn goedgekeurd door de Stichting Beter Leven keurmerk. Eventueel dient voor goedkeuring eerst een bedrijfsbezoek plaats te vinden.

Bij de aanvraag voor goedkeuring dienen de onderstaande werkinstructies uit het kwaliteitshandboek te worden meegestuurd:

Deze werkinstructies beschrijven tenminste de volgende items:

1. Wijze van registratie en controle Beter Leven leveranciers en afnemers bij de Stichting Beter Leven keurmerk
2. Wijze van goedkeuring van Beter Leven producten en communicatie-uitingen
3. Wijze van ingangscntrole en registratie
4. Procedure bij afwijkingen
5. Wijze van kanalisatie
6. Moment van productie en de methode van reiniging bij Beter Leven productie na regulier product of Beter Leven product met een lager aantal sterren of een andere diersoort.
7. Aanduiding BLk op af te leveren Beter Leven product
8. Wijze en frequentie van berekening vierkantstelling/massabalans.
9. Wijze van afwaarderen van Beter Leven producten
10. Wijze van communiceren van wijzigingen in bijvoorbeeld recepturen naar de verantwoordelijke medewerkers op de locaties, inclusief ingangsdatum en instructie voor het laten vervallen van eerdere recepturen
11. Verklaring bedwelmd slachten (uitsluitend voor slachterijen)

Hieronder volgt een uitleg per item, van de informatie die de Stichting Beter Leven keurmerk wenst te ontvangen. Elk item is beschreven aan de hand van het bijbehorende criterium zoals deze staan beschreven in de criteria voor verwerkers.

Er wordt minimaal beschreven:

- a. Wat er moet gebeuren
- b. Hoe en hoe vaak dit wordt uitgevoerd
- c. Wie is eindverantwoordelijk en
- d. Wie voert het uit.

Deze informatie dient in de werkinstructies te zijn opgenomen en toegeschreven op het Beter Leven keurmerk (BLk). Beter Leven werkinstructies en Beter Leven productspecificaties dienen up to date gehouden te worden. Wijzigingen worden direct voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk ter goedkeuring.

1. Wijze van registratie en controle Beter Leven leveranciers en afnemers bij de Stichting Beter Leven keurmerk

- a. Worden de leveranciers en afnemers doorgegeven aan stichting Beter Leven keurmerk. Staan de leveranciers en afnemers in het portaal?
- b. Wordt er regelmatig gecontroleerd in het BLk register of de leveranciers zijn goedgekeurd of gecertificeerd voor de desbetreffende scope bij stichting Beter Leven keurmerk?

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI7a	Registratie leveranciers	De leveranciers van BLk waardige grondstoffen zijn door de verwerker bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.	De leverancier is de bedrijfslocatie waar het BLk product het laatst fysiek is geweest voordat het BLk product bij de verwerker aankomt.
BLKUI07b	BLk gecertificeerde leverancier	De verwerker controleert regelmatig of de BLk grondstoffen afkomstig zijn van leveranciers van Beter Leven grondstoffen voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) zijn gecertificeerd of zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.	Controle op de certificering kan plaatsvinden via het register op de Beter Leven website: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank Indien de leverancier nog niet beschikt over een Beter Leven certificaat voor het betreffende product, dan dient de verwerker een kopie van de goedkeuringsbrief afgegeven door Stichting Beter Leven keurmerk in hun administratie opgenomen te hebben. Deze goedkeuringsbrief is niet ouder dan 3 maanden.
BLKUI21	Registratie afnemer	De afnemers van Beter Leven producten (conform de scope van het certificaat, diersoort en aantal sterren) zijn door de verwerker bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.	De afnemer is de bedrijfslocatie waar het BLk product door de verwerker fysiek naar toe wordt gestuurd.
BLKUI22	BLk gecertificeerde afnemer	De verwerker controleert regelmatig bij leveringen of de Beter Leven producten geleverd worden aan afnemers die voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) zijn gecertificeerd of zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.	Controle op de certificering kan plaatsvinden via het register op de Beter Leven website: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank of de verwerker heeft een kopie van de goedkeuringsbrieven in hun administratie welke niet ouder is dan 3 maanden. Afnemende bedrijven kunnen er voor kiezen niet deel te nemen aan het Beter Leven keurmerk. De verwerker zal in dit geval: 1. het product moeten afwaarderen naar regulier en geen vermelding maken dat het product voldoet aan het Beter Leven keurmerk op de aflever bon, of 2. een verklaring (mail/ brief) moeten kunnen overleggen waarin het afnemende bedrijf aangeeft op geen enkele wijze het Beter Leven keurmerk te zullen communiceren. De verwerker dient hier ook schriftelijk melding van te maken bij de Stichting Beter Leven keurmerk.

2. Wijze van goedkeuring van producten en communicatie-uitingen

- a. Worden BLk recepten van samengestelde producten vooraf voorgelegd aan Stichting Beter Leven keurmerk?
Voor samengestelde producten wordt een complete productspecificatie waarin alle ingrediënten, leveranciers en afnemers zijn opgenomen meegestuurd volgens het format van de Stichting Beter Leven keurmerk. In de specificatie worden de ingrediënten met bestanddelen van dierlijke oorsprong uitgesplitst in Beter leven waardig en niet Beter Leven waardig.

Randvoorwaarden werkinstructie be- en verwerking van Beter Leven producten

Producten waar in dezelfde verpakking ingrediënten of toppings apart zijn toegevoegd dienen ook in de productspecificatie te worden opgenomen. Bijvoorbeeld biefstuk met een cupje kruidenboter of carpaccio met kaas en pijnboompitten.

De voorwaarden producten met het Beter Leven keurmerk vindt u in het document: Randvoorwaarden Beter Leven producten.

b. Worden communicatie uitingen vooraf voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk? BLk Communicatie-uitingen (etiketten, artikelen, folders e.d.) dienen voorafgaand aan in gebruik name te worden voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk voor goedkeuring. De richtlijnen daarvoor zijn in het [stijlhandboek](#) (zie nummer 7) vastgelegd. Mochten er reeds communicatie-uitingen beschikbaar zijn kunnen deze met de aanvraag worden meegestuurd.

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI08	Goedgekeurde BLk producten	De verwerker van BLk producten, heeft producten die worden geproduceerd onder het Beter Leven keurmerk laten goedkeuren door de Stichting Beter Leven keurmerk.	Voor samengestelde producten dient een productspecificatie ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk.
BLKUI30	Wijzingen Beter Leven producten	Nieuwe of gewijzigde Beter Leven producten worden door de verwerker aan de Stichting Beter Leven keurmerk voor goedkeuring voorgelegd.	Nieuwe of gewijzigde Beter Leven producten worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk voordat deze producten worden afgezet.
BLKUI31	Wijzigingen communicatie-uitingen	Nieuwe of gewijzigde communicatie-uitingen met een verwijzing naar het Beter Leven keurmerk worden door de verwerker aan de Stichting Beter Leven keurmerk voor goedkeuring voorgelegd.	Communicatie-uitingen moeten voldoen aan het Stijlhandboek van de Stichting Beter Leven keurmerk. De versie van het stijlhandboek op de BLk website is altijd leidend. Er wordt goedkeuring verkregen, voordat deze communicatie-uitingen worden gebruikt. Deelnemers die hiervoor toestemming hebben gekregen van de Stichting Beter Leven keurmerk, mogen communicatie-uitingen direct gebruiken en hoeven de beoordeling van de Stichting Beter Leven keurmerk niet af te wachten.

3. Wijze van ingangsccontrole en registratie

- Hoe vindt de controle op Beter Leven waardigheid precies plaats bij de ingangsccontrole?
- Wordt zowel op het product, factuur als op de pakbon vermeld dat het BLk producten betreft? Dit houdt in BLk/ Beter Leven/ Beter Leven keurmerk aangevuld met de scope (diersoort en sterren).

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI09c	Ingangsccontrole	De verwerker controleert bij ontvangst de Beter Leven waardigheid van de geleverde BLk grondstoffen/producten en of het voldoet aan de bijbehorende scope (diersoort en aantal sterren)	De BLk waardigheid blijkt uit de vermelding van Beter Leven keurmerk (incl. diersoort én aantal sterren) op de verpakking van het product, op de aflever bon en op de factuur. Bijv. Varken BLK 1 ster. Alleen 'BLK' of 'Beter Leven' is niet voldoende. Er worden aparte artikelnamen / nummers voor Beter Leven 1, 2 en 3-ster artikelen gebruikt. Er wordt o.a. gecontroleerd of de scope (diersoort en aantal sterren) van de ontvangen grondstof zichtbaar overeenkomt met: a. de scope van het BLk certificaat van de verwerker b. de scope van het te produceren BLk product. De procedure voor de ingangsccontrole is vastgelegd in het kwaliteitshandboek.

4. Procedure bij afwijkingen

- a. Worden de producten als deze bij de ingangscntrole, opslag en productieproces niet meer herkenbaar zijn als of niet meer voldoen aan Beter Leven afgewaardeerd tot regulier of teruggestuurd naar de leverancier?

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI10	BLk waardigheid niet vast te stellen	Indien de BLk waardigheid van een geleverde partij BLK grondstof niet vast kan worden gesteld, wordt deze partij volgens de procedure uit het kwaliteitshandboek afgehandeld.	De partij kan bijvoorbeeld worden afgewaardeerd tot regulier of worden teruggestuurd naar de leverancier

5. Wijze van kanalisatie

- a. Op welke wijze worden de BLk grondstoffen opgeslagen? Hoe is dit herkenbaar? Wordt er bijvoorbeeld gewerkt met afwijkende (kleur) labels, kratzakken of kratten om de BLk producten onderscheidend te houden. Uitsluitend werken met een uniek nummer is niet voldoende onderscheidend.
- b. Hoe zijn/ blijven de producten tijdens het productieproces herkenbaar als Beter Leven producten? Wordt er gewerkt met etiketten met de vermelding van de Beter leven scope (diersoort en aantal sterren) bijv. BLk varken 1 ster of het BLk logo + diersoort of, een scheiding in tijd en ruimte tussen Beter Leven productie en reguliere productie

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI01a	Kanalisatie	De verwerker heeft gedurende het gehele productieproces een strikte scheiding tussen BLk producten en niet- BLk producten.	Gedurende het gehele productieproces (van identificatie van BLk waardig en niet-BLk waardige grondstoffen, opslag, verwerken tot het afleveren) wordt er conform het in het kwaliteitshandboek vastgelegde kanalisatiesysteem gewerkt.
BLKUI03	Zichtbaar gescheiden verwerking	De verwerker heeft gedurende het gehele bedrijfsproces (tijdens opslag en verwerking) een zichtbare, strikte scheiding tussen BLk producten en niet- BLk producten. Beter Leven vlees worden aantoonbaar gescheiden verwerkt en opgeslagen.	Scheiding kan worden aangetoond dmv gekleurde kratten, stickers, gekleurde kratzakken, labels, etc.

6. Moment van productie en de methode van reiniging bij Beter Leven productie na regulier product of Beter Leven product met een lager aantal sterren of een andere diersoort.

- a. Op welk moment van de dag worden de Beter Leven producten geproduceerd? Aan het begin van de dag of na biologisch? Wordt er BLk product verwerkt na regulier vlees?
- b. Hoe wordt vermenging met reguliere grondstoffen/producten voorkomen?

Beter Leven producten dienen altijd op een schone productie lijn te worden geproduceerd om versleping van niet Beter Leven waardig product te voorkomen. Beter Leven producten worden geproduceerd:

- i. aan het begin van de dag/productie,
- ii. na biologisch product,

Randvoorwaarden werkinstructie be- en verwerking van Beter Leven producten

Stichting
Beter Leven
keurmerk

- iii. na regulier product waarna de productielijn eerst met een, door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde, reinigingsmethode is gereinigd.

Reiniging bestaat uit leegdraaien en reiniging met warm water eventueel met een reinigingsmiddel.

Indien reiniging met heet water niet mogelijk is wordt:

- i. de productielijn fysiek gereinigd (vegen met borstel of doek, schrapen) en/ of
ii. worden de eerste kilo's van de Beter Leven productie afgewaardeerd tot regulier. De verwerker heeft de hoeveelheid (kilogram) af te waarden Beter Leven product onderbouwd en geregistreerd in het kwaliteitshandboek.

De methode van reinig is vastgelegd in een werkinstructie.

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI04	Productiemoment	Beter Leven producten dienen altijd op een schone productie lijn te worden geproduceerd om versleping van niet Beter Leven waardig product te voorkomen.	<p>Dit is vastgelegd in het kwaliteitshandboek, in een bedrijfsprotocol t.a.v. de verwerking Beter Leven producten.</p> <p>Beter Leven producten worden geproduceerd:</p> <p>i. aan het begin van de dag/productie, ii. na een biologisch product, iii. na een regulier product waarna de productielijn eerst met een, door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde, reinigingsmethode is gereinigd.</p> <p>De methode van reiniging is vastgelegd in het bijbehorende bedrijfsprotocol t.a.v. de verwerking Beter Leven producten</p> <p>Reiniging bestaat uit leegdraaien en reiniging met warm water eventueel met een reinigingsmiddel. Indien reiniging met heet water niet mogelijk is wordt:</p> <p>1. de productielijn fysiek gereinigd (vegen met borstel of doek, schrapen) en/ of 2. worden de eerste kilo's van de Beter Leven productie afgewaardeerd tot regulier. De verwerker heeft de hoeveelheid (kilogram) af te waarden Beter Leven product onderbouwd en geregistreerd in het kwaliteitshandboek.</p> <p>De momenten van reiniging worden geregistreerd.</p>

7. Aanduiding BLK op af te leveren Beter Leven product

- a. Hoe wordt het afgeleverde product aangeduid als beter Leven product?
b. Wordt zowel op het product, factuur als op de pakbon vermeld dat het BLK producten betreft?
c. Dit houdt in BLK/ Beter Leven/ Beter Leven keurmerk aangevuld met de scope (diersoort en sterren).

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI23	Aanduiding BLK	Het af te leveren Beter Leven product is voorzien van de bijbehorende Beter Leven scope (diersoort én het aantal sterren) met het juiste aantal sterren of een lager aantal sterren in tekst of beeldmerk bij business-to-business, of beeldmerk bij consumentenverpakkingen.	<p>Bij Biologische producten met 3 sterren van het Beter Leven keurmerk kan in plaats van 3 sterren ook worden volstaan met Biologisch of BIO.</p> <p>Deze aanduiding is zowel op de verpakking van het Beter Leven product als op de afleverbon (op regelniveau) en de factuur correct vermeld.</p>

8. Wijze en frequentie van berekening vierkantstelling/massabalans.

- a. Hoe vindt de vierkantstelling/ massabalans plaats? Is er een werkinstructie of registratiedocument hoe de massabalans/ vierkantstelling moet worden bijgehouden?
- b. Hoe vaak wordt de massabalans uitgevoerd?

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI05	Procedure vierkantstelling / massabalans	De verwerker heeft een procedure voor het testen van de bedrijfsadministratie op basis van een vierkantstelling / massabalans	<p>Er wordt op stuk niveau (technisch deel) of kilogrambasis een gespecificeerde vierkantstelling / massabalans opgesteld. De vierkantstelling / massabalans wordt per scope (diersoort en aantal sterren) apart opgemaakt.</p> <p>Van alle varianten van het product (inkoop en verkoop artikel nrs.) wordt het vleesdeel (inclusief snijverlies, indroogverlies, afvalverlies, gaarverlies en/of afwaardering, enz.) worden in deze vierkantstelling / massabalans meegenomen. Eventuele toegevoegde ingrediënten, niet zijnde Beter Leven, (bijv. marinade, batter, paneermeel, kruiden, water, etc.) worden niet meegenomen in deze vierkantstelling/massabalans.</p> <p>BLk producten die worden afgewaardeerd naar een lager aantal sterren dienen te worden meegenomen in de massabalans (inboeken als verkoop bij originele aantal sterren, en als inkoop bij het lagere, nieuwe aantal sterren).</p> <p>De vierkantstelling/ massabalans wordt als volgt berekend: $(Y - X) / X * 100\%$ $X = \text{begin voorraad BLk} + \text{inkoop BLk} + \text{BLk product afgewaardeerd naar dit aantal sterren}$ $Y = \text{eindvoorraad BLk} + \text{verkoop BLk} + \text{BLk product afgewaardeerd naar minder of géén sterren} + \text{evt. reststromen/verlies BLk}$ De uitkomst van de vierkantstelling/massabalans dient nul of negatief te zijn.</p> <p>Frequentie vierkantstelling/massabalans: Bij meer dan 1 keer per maand productie: minimaal elke maand, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande maand. Bij 1 keer per maand of minder productie: minimaal elk kwartaal, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande kwartaal.</p>
BLKUI06	Verklaring verschillen vierkantstelling	De vierkantstelling / massabalans dient sluitend te worden gemaakt en voor eventuele verschillen wordt een onderbouwde verklaring geregistreerd	Een verschil in de vierkantstelling moet worden verklaard. Bijvoorbeeld door productiestoring, onbruikbaar voor consumptie, etc.

9. Wijze van afwaarderen van Beter Leven producten

- a. Welke procedure wordt er gehanteerd als er iets misgaat tijdens de ingangscontrole, opslag, productie van Beter Leven producten of als Beter Leven producten moeten worden afgewaardeerd?

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI12	Wijze afwaarderen BLK producten	De werkwijze bij het afwaarderen van BLk producten is omschreven in het kwaliteitshandboek.	In de procedure moet het moment en de werkwijze (identificatie) van afwaarderen opgenomen zijn.

BLKUI14	Sterren afgewaardeerd BLk product	Afgewaardeerd BLk product wordt een lager aantal of géén sterren toegekend.	Op de verpakking, pakbon en factuur is een lager aantal sterren of géén sterren vermeld.
---------	-----------------------------------	---	--

10. Wijze van communiceren van wijzigingen in bijvoorbeeld recepturen naar de verantwoordelijke medewerkers op de werkvloer, inclusief ingangsdatum en instructie voor het laten vervallen van eerdere recepturen.

- a. Zijn medewerkers op de hoogte van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten?

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie
BLKUI27	Medewerkers	Medewerkers zijn door opleiding en voorlichting op de hoogte van de correcte wijze van uitvoering van de BLk werkzaamheden.	Medewerkers betrokken bij het gehele productie proces (o.a. grondstoffen inkoop, de productie, verkoop en communicatie over Beter Leven producten) zijn op de hoogte van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde procedures en werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten.

11. Verklaring bedwelmd slachten (uitsluitend voor slachterijen)

Slachterijen dienen een verklaring op te stellen waarin aangegeven staat dat alle dieren (binnen en buiten de Beter Leven scope) bedwelmd worden voorafgaand aan de slacht.

Vervolg: goedkeuring onder voorwaarde dat bedrijf binnen 3 maanden is gecertificeerd

Be- en verwerkers dienen na administratieve goedkeuring door de Stichting Beter Leven keurmerk binnen drie maanden (na datum goedkeuringsbrief) en daarna jaarlijks op de bedrijfslocatie gecontroleerd en gecertificeerd door een door de Dierenbescherming erkende Certificerende Instantie (CI). Hierbij wordt o.a. gecontroleerd op basis van de geldende BLk criteria voor be- en verwerkende bedrijven en een juiste uitvoering en naleving van het goedgekeurde protocol.